

Barn- och utbildningsnämnden

Klara Löwenberg
Utvecklingsledare

Uppföljning av Barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan 2020

Dnr BUN20/136

Kommunfullmäktige i Ekerö kommun antog reglemente för intern kontroll i Ekerö kommun i februari 2014 att gälla från och med mars samma år. Syftet är att säkerställa att en tillfredställande intern kontroll upprätthålls i kommunens organisation. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret att det säkerställs med en rimlig grad av säkerhet beträffande:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Det är respektive nämnd som har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde. Rapport ska ske till nämnden minst en gång per år. I samband med detta ska även den interna kontrollplanens aktualitet prövas. Nämnden ska vidare årligen rapportera slutsatserna från uppföljning av den interna kontrollen. Den interna kontrollen ska uppfattas som en integrerad del i de olika verksamhets- och ekonomiprocesserna. Det är en ytterligare dimension av styrsystemet och systematiserar och reducerar risken för allvarliga fel utöver den omfattande uppföljning och utvärdering som bedrivs inom barn- och utbildningsnämndens område.

En god intern kontroll kännetecknas av:

- Tydligt uttryckta mål, uppdrag, och riktlinjer.
- Ändamålsenliga och väl dokumenterade processer och rutiner.
- En rättvisande och tillförlitlig redovisning.
- Säkerställande av tillämpning av lagar, riktlinjer och regler.
- Skydd mot ekonomiska förluster.
- Eliminering eller upptäckt av allvarliga fel.

Väsentlighets- och riskanalys

Allt kan inte följas upp och av allt som följs upp ska inte allt ingå i internkontrollplanen. Avgörande för bedömningen är resultatet av väsentlighets- och riskanalysen. Det handlar om en bedömning över sannolikhet och konsekvens av händelser för definierade områden. Väsentlighet, det vill säga "konsekvens" vid fel, innebär hur mycket i verksamhetens kvalitet, kostnad, förtroende eller i resurser i övrigt som påverkas, om brister i rutinen/ processen/ systemet finns eller uppstår. Risk, här i meningen "sannolikt"/ troligt, för att det finns eller kommer att uppstå brister i rutinen, processen, systemet.

	4	8	12	16
KONSEKvens	3	6	9	12
	2	4	6	8
	1	2	3	4
	SANNOLIKHET			

Väsentlighets- och riskanalysen görs genom att de olika rutinerna och processerna bedöms enligt nedan. Varje placering i matrisen motsvarar en kombination av bedömd konsekvens och sannolikhet för att den inträffar.

Väsentlighet:

Konsekvenser vid fel	Påverkan på verksamheten/ kostnaden om fel uppstår:
1. Försumbar	är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen
2. Lindrig	uppfattas som liten av såväl intressenterna som kommunen
3. Kännbar	uppfattas som besvärande för intressenter och kommunen
4. Allvarlig / Mycket allvarlig	är så stor att fel helt enkelt inte bör inträffa / inte får inträffa

Risk:

Sannolikhet för fel	Påverkan på verksamheten/kostnaden om fel uppstår:
1. Osannolik	risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå
2. Mindre sannolik	risken är mycket liten för att fel ska uppstå
3. Möjlig	det finns risk för att fel ska uppstå
4. Sannolik / Mycket sannolik	det är troligt / mycket troligt att fel ska uppstå

Rutinerna/ processernas placering i väsentlighets- och riskmodellen ger vägledning till vilka områden som ska tas med i den interna kontrollplanen. Ju längre uppåt och till höger i matrisen en rutin/process/system placeras, desto mer antyder detta att den bör tas med i den interna kontrollplanen. Bedömningen kan göras enligt följande:

- Grön (1-3): ■ Inget agerande krävs. Vi accepterar risken
- Gul (4-8): ■ Rutinen/ processen bör hållas under uppsikt. Eventuellt kan vi dela riskerna med annan part. Vi kanske inte äger frågan i sin helhet?
- Orange (9-12): ■ Rutinen/ processen bör tas med i kommande intern kontrollplan. Eventuellt behövs nya regelverk och / eller utbildning av personal. Vi reducerar riskerna.
- Röd (16): ■ Direkt åtgärd krävs (och rutinen/processen ska ingå i internkontrollplanen för uppföljning). Vi försöker minimera riskerna.

Barn- och utbildningsnämndens internkontrollplan 2019

I 2020 års internkontrollplan (bilaga 1) gjordes en väsentlighet- och riskanalys enligt ovan. Varje risk bedömdes utifrån matrisen och fick ett så kallat riskvärde. Exempelvis var en aktuell risk för internkontrollplanen 2020 "Beslut till nämnd saknar barnkonsekvensanalys", detta eftersom väsentligheten eller konsekvensen vid fel bedöms på den fyrgradiga skalan som 2 = lindrig och risken för oönskad händelse 2 = mindre sannolik. Enligt väsentlighet- och riskanalysen blev riskvärdet 4, vilket enligt modellen innebär Rutinen/Processen bör hållas under uppsikt.

Uppföljningen av internkontrollplanen för 2020 redovisas i bilaga 1.

PM

Område = Rutin/process/system	Kontrollmoment	V o R- bedömning	Vald metod	Tidpunkt/ Frekvens	Resultat	Bedömning 3 = Bra 2 = Ok, men behöver förbättras 1 = Mindre bra	Åtgärd
1. Enheter inom BUF håller inte budget	<p>Risk</p> <p>Barn- och utbildningsförvaltningens enheter håller inte budget.</p> <p>Kontrollmoment</p> <p>Säkerställa att enheternas budget är i balans. Det görs genom en månadsvis uppföljning av ekonomin.</p>	4*4=16	Kontrollera att månadsuppföljning genomförs samt delgetts förvaltningschef, stabschef och verksamhetsekonom	Månadsvis	Verksamhetsekonom har månadsvis stämt av enhetens prognos med enhetschef.	3	Ingen åtgärd vidtas.
2. Rapportering av statistik till Statistiska Centralbyrån (SCB)	<p>Risk</p> <p>Statistik rapporteras inte in, eller fel statistik rapporteras in till SCB. Det kan få konsekvenser exempelvis för hur statsbidrag beräknas.</p> <p>Kontrollmoment</p> <p>1. Säkerställa att dokumenterad rutin för inrapportering till SCB finns</p>	4*3=12	Kontroll att dokumenterad rutin finns upprättad.	En gång under året	<p>Rutin har ej tagits fram under 2020.</p> <p>En arbetsgrupp är tillsatt som under våren 2021 kommer att ta fram arbetsprocess och rutiner kring detta. Införandet av ny lärplattform och Resursplaneraren kommer att ge förvaltningen</p>	1	Rutin ska tas fram.

	upprättad.				möjlighet att skapa nya och förbättrade processer och rutiner kring rapportering av statistik till SCB.		
	2. Säkerställa att obligatorisk statistik rapporteras in för samtliga områden.	4*3=1 2	Kontroll att all obligatorisk statistik rapporteras in genom kartläggning.	Tre gånger/år	Statistik har rapporterats in.	2	Rutin ska tas fram.
	3. Säkerställa att korrekt statistik rapporteras in till SCB.	4*3=1 2	Stickprov.	Löpande	Tre stickprover har genomförts. Dessa visar på att korrekta uppgifter om exempelvis elevantal har rapporterats in.	2	Rutin ska tas fram.
3. Utbetalning av skolpeng	<p>Risk</p> <p>Felaktig skolpeng betalas ut till enheter.</p> <p>Kontrollmoment</p> <p>Säkerställa att rätt skolpeng betalas ut till kommunala och fristående skolor.</p>	2*4=8	Stickprov. Innan skolpeng betalas ut till enhet ska avvik kontrolleras av verksamhetsekonom	Löpande	Vid utbetalning av skolpeng görs alltid en kontroll av stabschef BUF och verksamhetsekonom.	3	Ingen åtgärd vidtas.

4. Allvarlig personuppgiftsincident	<p>Risk</p> <p>En allvarlig personuppgiftsincident inträffar och rutiner eller utsedda ansvariga finns inte på plats.</p> <p>Kontrollmoment</p> <p>1. Säkerställa att rutin för hur vi ska agera inom organisationen om en allvarlig personuppgiftsincident inträffar finns upprättade.</p>	2*4=8	Kontroll att rutin finns upprättad	1 gång/år	Kontroll har genomförts. En rutin finns upprättad för hur förvaltningen ska agera vid en allvarlig personuppgiftsincident.	3	Ingen åtgärd.
	<p>2. Säkerställa att varje system har utnämnd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • systemägare, • systemförvaltare, • systemspecialist, <p>som har kännedom om rutinen.</p>	2*4=8	Stickprov att befattningar finns utnämnda för verksamhetssystem samt att dessa har fått kännedom om rutinen.	Löpande	<p>De stickprov som har genomförts visar att större system har en utnämnd systemägare, systemförvaltare och systemspecialist.</p> <p>Dock har inte samtliga utnämnda kännedom om rutin vid allvarlig personuppgiftsincident.</p>	2	Samtliga utnämnda måste få kännedom om rutin vid allvarlig personuppgiftsincident.
5. Beslut till nämnd saknar	<p>Risk</p>	2*2=4	Stickprov av beslut	Löpande	Stickprov har genomförts och samtliga beslut som	2	Ingen åtgärd

barnkonsekvensanalys	<p>Barnkonventionen trädde i kraft 1 januari 2020 vilket innebär krav på att vid beslut som rör barn och som fattas av nämnd ska en barnkonsekvensanalys tillhöras beslutet. Om en konsekvensanalys inte dokumenterats kan beslutet upphävas av förvaltningsrätten.</p> <p><u>Kontrollmoment</u></p> <p>Säkerställa att beslut som går till nämnd och där barn berörs ska inneha en barnkonsekvensanalys.</p>				<p>kontrollerats har innehållit en barnkonsekvensanalys eller en beskrivning varför en barnkonsekvensanalys inte är nödvändig.</p> <p>Dock behövs barnperspektivet tänkas in tidigt i en process som leder fram till ett beslut. Det är därför viktigt att förvaltningen har ett arbetssätt för hur barnens perspektiv tas in tidigt i processen.</p>		vidtas.
6. Mottagande grundskolan	<p><u>Risk</u></p> <p>Ett beslut om mottagande i annan skolform har stor inverkan på den enskilde. Det är därför av stor vikt att beslut fattas i enlighet med riktlinjer.</p> <p><u>Kontrollmoment</u></p>	2*4=8	Stickprov	Löpande	Pedagogisk-medicinsk-social- och psykologisk bedömning finns med i utredningen. Några blanketter saknar paginering och kontaktuppgifter.	2	Uppdatera blanketter i dokumentbibliotek

	1. Kontrollera att samtliga bedömningar finns med i utredningen.						
	2. Kontrollera att utredningen uppfyller gällande krav.	2*4=8	Stickprov	Löpande	Den medicinska bedömningen kan förtydligas vad det gäller att utesluta andra orsaker till svårigheterna.	2	Vi kontrollerar ett par tidigare medicinska bedömningar för att se om detta är en återkommande brist, om så är fallet bör ett klargörande samtal med skolläkare ske.
	3. Kontrollera att beslutet är korrekt utformat.	2*4=8	Stickprov	Löpande	Besluten vad det gäller mottagande i grundsärskolan är korrekta, datum och underskrift samt beslut och grund för detta.	3	

7. Rutiner för elevfrånvaro	<p>Risk</p> <p>Närvarorutiner för elevfrånvaro har tagits fram. Om rutinerna ej följs finns risk att elevers frånvaro inte uppmärksammas, att elevs upprepade eller längre frånvaro inte utreds och/eller att stöd för elevs skolnärvaro inte sätts in skyndsamt.</p> <p>Kontrollmoment</p> <p>1. Antal elever med hög frånvaro i verksamhetssystemet jämförs med antal anmälningar för oro för elevs frånvaro och antal genomförda frånvaroutredningar.</p>	<p>3*3=9</p>	<p>Kontroll av uppgifter i verksamhetssystem för samtliga skolor</p>	<p>En gång per termin (april och november)</p>	<p>Höstterminen 2020:</p> <p>512 elever hade > 20% frånvaro.</p> <p>133 elever hade > 30% frånvaro</p> <p>57 elever hade >40% frånvaro</p> <p>26 elever hade >50% frånvaro</p> <p>136 anmälningar i DF om oro gällande frånvaro</p> <p>Av 136 anmälningar i DF gällande oro för frånvaro har rektor fattat beslut om att inleda 47 frånvaroutredningar.</p> <p>51 nya frånvaroutredningar har startats i DF</p> <p>Läsår 19/20:</p>	<p>1</p>	<p>Central elevhälsa kommer att starta ett närvaroteam med tre nya tjänster (lärare, specialpedagog, psykolog) för att stödja skolorna i arbetet med att fånga upp elever som riskerar att utveckla en oroande frånvaro.</p> <p>Dialog med rektorer kring hur arbetet med frånvaroutredningar kan förbättras.</p>
------------------------------------	--	--------------	--	--	---	----------	---

					<p>334 elever hade >20% frånvaro.</p> <p>136 elever hade >30% frånvaro</p> <p>31 elever hade >50% frånvaro</p> <p>Ca 202 anmälningar i DF om oro gällande frånvaro</p> <p>163 nya frånvaroutredningar har startats i DF.</p>		
	<p>2. Frånvaroutredning har inletts för elev med hög frånvaro och en handlingsplan för elevens ökade skolnärvaro har skrivits och följs upp regelbundet.</p>	3*3=9	Stickprov av elever med hög frånvaro	<p>Ett tillfälle per termin</p>	<p>Vid stickprov av elever med >20% frånvaro saknade en övervägande majoritet en frånvaroutredning. Av inledda frånvaroutredningar saknade majoriteten en tillhörande handlingsplan för ökad närvaro.</p> <p>Vid stickprov av 10 elever med >20% frånvaro läsår 19/20 hade 3/10 elever en inledd frånvaroutredning.</p> <p>Vid stickprov av 10 elever med >20% frånvaro HT –20 hade 2/10 elever en inledd</p>	1	<p>Central elevhälsa kommer att starta ett närvaroteam med tre nya tjänster (lärare, specialpedagog, psykolog) för att stödja skolorna i att starta och genomföra frånvaroutredningar.</p> <p>Dialog med rektorer kring hur arbetet med frånvaroutredningar kan förbättras.</p>

					frånvaroutredning.		
	3. Kontroll att personal känner till närvarorutiner och att de arbetar utifrån rutinen.	3*3=9	Enkätfrågor till Elevhälsoteam/mentororer	En gång per läsår	98% av EHT-personal och mentorer i enkätundersökningen kände till närvarorutinerna.	3	Genomgång av närvarorutinerna vid nyanställningar samt för samtlig personal vid läsårsstart.
	4. Kontroll att rektor har upprättat rutiner att följa upp frånvaro på skolan månadsvis.	3*3=9	Kontroll av samtliga rektorer	En gång per läsår	Ja, rektor har upprättat rutiner att följa upp frånvaro på skolan månadsvis.	3	Närvaroteamet kommer samarbeta med rektor kring detta.

